19 Ağustos 1949 cuma
Yıl: 2 — Sayı: 48

İdarehane: Ankara
cad. N: 83 İstanbul
Telefon: 20088

FİYATI 10 KURUŞ

Hürbilek

İSTANBUL İŞÇİ SENDİKALARI BİRLİĞİNİN ORGANIDİR

Abonelerimize
Gazeteleri zamanında veya hiç alamadım diyenlerin abonelerimizin durumu mahkûmiyet veya tehdanla bize bildirmelerini rica ederiz.

İNÖNÜ İŞÇİLERLE GÖRÜŞTÜ

Cumhurbaşkanı İzmirde fabrikaları gezdi ve işçileri dinledi.

İnönü dedi ki: "Siz işçiler hususiyle muhtelif siyasî temayüller içinde bulunarak cemiyetimize güzel bir örnek olabilirsiniz,,

Bir müddetdenberi Ege bölgesinde tetkiklerde bulunan Cumhur başkanı İsmet İnönü İzmirde bazı fabrikaları da gezerek işçilerle temas etmişlerdir. İşçilerin dertlerini dinliyen Cumhurbaşkanı işçilerle onları ilgilendiren mevzular dair konuşmalar yapmışlardır.

Beraberinde İzmir valisi Osman Sabri Adal olduğu halde Halkapınar semtindeki pamukçu mensucat fabrikasından Cumhurbaşkanı fabrikanın yemek salonunda işçilere hitap ederek demiştirler ki:

İşçiler haklarını koruyabilecek durumdadır.

Aziz hemşerilerim,

Istirahat zamanımızın iki dakikasını bana vermişsiniz için size teşekkür ederim.

Size söyliyeceğim söz tek cümledir: Çalışmak, büyük bir mevzu olacak ve mühim bir mevzu olacak ve mühim bir mevzu olacak ve mühim

İşçi Görüşü

Zam

Tekel işçisinin beş aydanberi istediği pahalılık zammı nihayet 1 Eylülden itibaren verilmek üzere karara varıldı. Yalnız verilecek zam miktarı nedir? Ne gibi şerait esasına göre verilecektir? Bu cihetler hâzırı karanlıktır. Zammın 12 gün sonra tatbik edileceğine göre bu karanlık noktalarda tatbik zamanından evvel aydınlanacaktır.

Şöyle ki: Sayın Tekel Genel Müdürü 'ten dilerim pek çok rahatsız eden işçi mümessillerile zam miktarını ve işçiye bu zammın tatbik şeklini konuşacaktır. Bu konuşma neticesinde işçinin istediği miktara yakın bir zam tahakkuk etmezse mümessillerce keyfiyet reddedilmek ihtimali de hesaptadır.

İşçi dağın fare doğurması karşısında bir şam istemiyor. Yapılacak toplantıda realiteler karşısı ifthara ahmalı ve (2) aylık hazisi olan bu mes'elenin tecvi tatmin edecek durum arzetmesi temenni olunur.

SEYFİ DEMİRSOY

Ucuz Zeytinyağı satışı yapılıyor

Vakıflar İdaresiyle Meyva ve Sebze Tarım Satış Kooperatifleri Birliği arasında varılan bir anlaşma ya göre yakında şehrin muhtelif yerlerinde perakende zeytinyağ satışlarına başlanacaktır. Bu zeytin yağlar kooperatifler birliğinin bilen şehrin altı dükkânlarıyle Vakıflar İdaresinin Bahçekapıdaki su satış deposunda satılacaktır.

Vakıfların tamamen sat ve temiz ve serbest piyasa fiyatları ne kadar değişirse değişsin, bütün mayısın boyunca bu fiyat muhafaza edilecektir.

Sosyal mes'elelerimiz

İşçi, kanuni haklarını kaybetmemek için nelere dikkat etmelidir?

— 4 —

Yazan: Avukat Safa Ş. ERKÜN

İşçinin dikkatini gerektiren diğer bir nokta da «amele ayartılması» hâdisidir. İşçi, iş akdi devam ederken, işini bırakıp başka bir yerenin işine girerse akdin bu yerde ihlâlinden dolayı eski iş yerinin zarar ve ziyanını ödemekle mükellettir, ona karşı kanunen mes'uldür. «İş K. 14» Bize bayvuran bir işçi daha yüksek ücret verilecek bendeniyi ayartan yeni iş yerinin, kısa bir müddet sonra, hâlâ kanun fennen bozuk bulunan bir kısmının kapatılması üzerine kendisine yol verdini, binaenaleyh kendisini ayartan ve sonra da sokak a bırakan bu iş yerenden tazminat alıp alamıyacağını sormuştu.

«Rüşvet teklif edenin benden rüşvet aldıdır diye şikâyete bulunmadığı gibi, bu, işçinin de kendi kusuru ile ayardığından dolayı, tazminata hakkı bulunmadığını» kendisine anlattık

Burada çok mühim bir noktaya işaret etmek istiyorum. Acaba iş akdinden doğan dâvalar, her zaman ikame edebilir mi? Hemen söyleyelim ki «bazalarının mahiyetinde çalışan veya müstahdem olan kimselerin, yevmiyecilerin ve emelelerin ücretleri hakkındaki dâvaları» beş senelik müruru zamana tâbidir. «Bk. 126» ve bu müddet mukavele ile tâdil olunamaz «Bk. 127». Binaenaleyh işçi eğer bu müddeti geçirmişse, acacağı ücret dâvasi müruru zaman hakkımdan redolunmağa mahkûmdur.

Buraya kadar verdiğimiz izahata dikkat edilirse, sadece iş hukukuna ait dâvaslardan bahsettiğimi anlamalıdır, binaenaleyh, iş akdine ve iş kanununa dayanan hak iddialarına ilişkindirmektedir. İş kanununun hak ihtilâfı olmaktan ziyade menfaat ihtilâflarına taallûk eden uzlaşma ve tahkim usullerini» bk. İmahkemeleri kanunu gerekçesi — mevzuumuzun dışındadır. şüphesiz orada da işçinin kanuni menfaatlerini kaybetmemek için dikkat edecegi noktalar vardir Bu münasebetle bir mesele üzerinde ilgilendirmektedir. «İş kanununun 79 uncu maddesi etek başlı iş ihtilâfının iki mümessilinin aralığı ile uzlaştırılacağını, ancak bu suretle uzlaşılamadığı takdirde mahkemeye başvurulabileceğini» ezaretmektedir. Bu hükümü teyit eden 29 Mart 1939 tarihli iş ihtilâflarını uzlaşmaya ve tahkim nizamnamesi. Nin 34 üncü maddesi etek başlı iş ihtilâflarının halli için mahkemeye başvuran işçi ve işverenlerin, ihtilâfın daha evvel İş K. 79 uncu maddesi gereğince uzlaşmaya yolu'la halledilememiş olduğunu tevsik etmelerini âmirdir. Bu uzlaşmazlığı tevsik için tarafların ve işçi mümessillerinin birlikte imzalıyacakları bir mazbata suretinin dâvayı arzuhaline eklenerek mahkemeye ibrazı mecburidir. Adetâ boşanma dâvalarındaki «sulh teşebbüsünün akameti vesikası» mahiyetinde bulunan bu mazbata mahkemeye ibraz edilmedikçe, dâva dinlenemiyecektir. Şu halde, acaba, bu sulh teşebbüsü her iş hukuku dâvası için şart mıdır? Kanaatimizce böyle mutlak bir netice istihraci hukukan yerinde değildir. Meselâ İş akdinin isyeren tarafından ihbarısı feshi dolayısıyle işçi tarafından açılan bir dâvada, isyeren, «dâva dinlenemez, evvelemirde bir uzlaşmazlık mazbatası ibrazı gerektir» diye reddetiribilecek midir? Bizce hayır. Zira iş akdinin feshiyle, artık ortada bir iş münasebetı kalmamıştır. Ortada ne meri bir iş akdi vardır, ne de dâvacı dâvalının aşçısı statüsü haizdir. Burada etek başlı bir iş ihtilâfından bahsedilemez. Zira iş ihtilâflarını tarif eden iş Kanununun 77 inci maddesi «aynen söyledir: «Meri'i iş şartlarının hepsi yahut bir veya bir kaçı veya bunların tatbik tarz ve usulleri hakında, herhangi bir işyerindeki umumi işçi sayısının on kişiden aşağı olmamak üzeree, beşte biri kadar işçi ile isyeren arasında çıkan anlaşmazlığa» toplulukla iş ihtilâfı, ve ayrı ayrı işçilerin kendi hak ve menfaatleri için isyerenle aralarında çıkan anlaşmazlığa da «tek başlı iş ihtilâfı» denir. Bu iki çeşit ihtilâfları her birinin ikönce uzlaşturmasına tevesül edilmesi esastır.

Madde metninde, önce «topluluk» ile sonra da «tek başlı iş ihtilâfı» tarif edilmektedir. İkisi arasında fark, ilgililerin sayısından ibaretir. Yani keyfiyet değil, kemiyyet farkıdır. Maddedeki «meri'i iş şartlarını» hepsi yahut bir veya bir kaçı, veya bunların tatbik tarz ve usulleri hakkında» ibrâesi, sırf «topluluk» a ihtilâflarıyı na mıuzaf olmayıp, «tek başlı iş ihtilâflarına da teşmilen tefsir edilmiye müsait tarzda kaleme alınmıştır Şu halde tek başlı iş ihtilâfını tarif eden iş Kanununun 77 ci maddesi bütünüyle nazara alındığı takdirde «meri'i iş şartlarının hepsi, yahut bir veya bir kaçı veya bunların tatbik tarzı ve usulleri hakkında» ayrı ayrı İşçilerin kendi hak ve menfaatleri için isyerenle aralarında çıkan anlaşmağa —tek başlı iş ihtilâfı— denir» maddeden açıkça anlaşıyor ki, burada — yukarıda — «dâva, yani henüz cıkarılmamış bulunan — işçilerin ihtilâfı bahse mevzudur. Binaenaleyh, fesh tazminatı misalinizde, bu hükümlerin tatbik kabiliyeti yoktur, yani bir uzlaşmazlık mazbatası aranmaz. Böyle bir mazbatayı tanzim edecek işçi mümessilleri, ancak «meri'i iş şartları hakkında» tavassutta bulunabilecekleriine görre, münfesih bir iş akdinin akdi olan eski işçiye karşı «tavassut ve müdahale»ye yetkileri yoktur.

İş akdine ait dâvaları burada kesserek, birsz da İşçi sigortaları ihtilâfları ile meşgul olalım. 7 Temmuz 1945 tarihli ve 4772 sayılı «İş kazalariyle meslek hastalıkları ve analığı

(Devamı 4 üncü sahifede)

Hürbilek'in Romanı

Yazan : Mustafa MEFHAR

No. 30

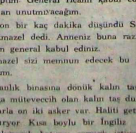

Hakim yanındakilere döndü. Beş dakika görüştüler: Sonra sesine ağır bir tavır vererek konuştu.

— İngiltere İmparatorluğu askeri ceza kanununun (...) maddesi mucibince casusluk suçu ile zan altında bulunan Türk ordusu subaylarından yüzbaşı Mehmet oğlu Halit'in suçu sabit olduğundan yine İngiltere İmparatorluğu askeri ceza kanununun (...) maddesi mucibince kurşuna dizilmesine karar verilmiştir.

Kırık bir kadın feryadı duyuldu. Consonun yüzeri kısarak dişarı çıktı. Hakim tercumana kararı sırıtarak etmesini söyledi. Ve mazmunu gösterileri için işaret etti. Askerler yüzbaşayı kolundan çektiler.

— Haydi yürü dedi.

Yyne sessizlik arasında muntazam ayak sesleri peyda oldu. Tak.. trap Tak.. Trap ...

Aynı gece Sine Vöberlerin kapısı. General Consonun odası, vakit sabaha yaklaşmağı, herhalde saat üç olmalı. Consonun uyku arasında bir gürültü duyarak uyandı. Oda kapısına vuruyordu. Kendi kendiine mırıldanarak kalktı. Robdöşambarını sırtına geçirdi kapıya doğru yürüdü. Kim ayıtta? Bu zaman ne istiyor? Yavaş ahnalı. Kapıyı açı ve hayretle durakaldı.

— Yalnız görmüyorum ya? Mamtazel sizinla değilmi?. Fakat bu zamanı.. Bir şeymi var

Lizette yeni kaak ve titrekti. Hatinde bir hasta vaziyeti vardı.

— Affedersiniz rahatsız ettim.

Conson sözünü kesti.

— Yok canım öyle şey olur mu gel bakayım. Salonun kapısını aştı. Genç kızı elinden tutarak gözünü Bir koltuk ile oturttu. Büyük lâmbayı yaktı. O zaman genç kızın pek güzel olduğunu farketti Gözleri şiş ve ıslaktı. Rengi uçuktu.

— O ... Bu nehal yaramaz.

Onu güldürmeye çalıştı. Bir kaç komik söz söylemek istedi. Fakat Lizet sözünü kesti.

— Rica ederim. General müsaade ederseniz rahatsızlıtmemin sebebini söyleyim.

Sizden bir iştegim var. Eğer kabul ederseniz ebediyen minnattar kalacağım.

Beni yüzbaşı Halitin yanına götürünüz. Onunla bir dakika konuşmak kendimi affettirmek istiyorum. Ona çok büyük fenalık yaptım. General rıcamı kabul edinıiz. İyiliginiz hiç bir zaman unutmayacağım.

General Conson bir kaç dakika düşündü Sonra:

— Fakat matmazel dedi. Anneniz buna razı olurmu?

— Rica ederim general kabul edinız.

— Peki matmazel sizi memnun edecek bu iş fenada olsa kabul ediyorum.

Arkası konuştukla binasına dönük kalın taş bırbina Bunun komutanlığa mütevecciih olan kalın taş duvarı onlar de ellerinde silâhlarla on iki asker var. Halitı iş akdi grup grup önlerinde duruyor Kısa boylu bir İngiliz yüzbaşası Halitıe ilişkatte bulunarak hatırnı sormak istiyor.

Halitin yüzünde bir tebessüm hasıl oluyor.

Elinde siyah bir bez parçası ile bir üsteğmen Halite doğru yaklaştığı zaman son sözlerini soruyorlar.

— Son arzunuz?

Halitin gözleri önünde uzak yakın hayaller beliriyor. Annesi ve diğer ailesi efradı birer birer gözlerinin önündıbir sınama şeridi gibi geçiyorlar. General İhsanın kendisine söylediği son sözleri tekrar duyar gibi oluyor: (o kaz tesadüf etmekten çekin). Halit gözlerini uzaklar dikmiş bekliyor: Birdenbire irkilerek

— Son arzum öylemi? İngiliz subayı şaşar ederek

— Sizi temin ederim ki her isteğinizi yerine getirmeye çalışacağım.

— Son arzum dünya durduğça ay yıldızlı sancak gökerden inmesin. Türk adı her adın üstünde yaşasın. Hıca ederim yüzbaşı teğmene emir veriniz. Son vazifesini ifa etsin

Halit ellerini göğsü üzerine kavuşturmuş, gözleriyle ufaca uzaklara bakıyor. Hatta o kadarki kendisine tevcih edilmiş namıdları sahi görünüyor. Şimdi o daha çok kalbiyle gördüyor. Bir anda İngiliz askerleri gözünün önünden kayboluyor.

Şiddetli bir gürültüyü sert bir kadın feryadı takip ediyor. Bu tüf ses adeta tüfeklerin gürültüsünü hiçe indiriyor.

Yetişemedim değilmi? Beni affetmeden gitti.

General İ ireti tutmak istiyor ve sakin olması tavsiye sinde bulunuyor.

O generalin ellerini iterek tel duman içerisinde kalarla yatan ölümün üzerine eğiliyor. Ellerini kavuşturmuş. bu ayrı arktan ve ayrı rinden olan ölüye merhametli elini uzatmaı için Allahtan dua ediyor ...

SON

İşçiler ve Biz

Müfettişlerimiz

İş müfettişlerinin sendikaları hergün mutazamen mürakebe ettiklerini görüyoruz. Bundan böylede bu hadıdevamın temenni ederiz. Yalnız şöyle haller oluyor ki bazı iş müfettişleri sendikayı Çalışma teşkilâtının bir şubesi imiş gibi kabul ediyor ve o şekilde hareket ediyorlar .

Meselâ, bir sendikanın muhasebeleri Çalışma müdürlüğüne celp ediliyor, sendikanın muamelelerinde yönetim kurulu adeta bir sorgu yargıcının karşısında imiş gibi istevaba çekiliyor. Evet istevab edilebilir. Aynı şunuda hatırdan çıkarmamaz lâzım gelir! Sendika yönetim kurulu da bizde teşkilâtı bütün hesabet ve muamelelerinde yalnız ve yalnız sendikanın genel kuruluna karşı sorumludur. Genel kurul, yönetim kurulunun çalışmasını, hesabatını ve kâbetivi uygun bulmazsa ibra eder. Kanunen de böyle, bizimde bildiğimiz budur.

İş müfettişleri hergün sendikaları, ziyaret teşrif etsinler. Gebsinlec gösünler hesabınıza da kitabınıza da takanlar. Lâkin bu meyanda kanu nizamname hükümleri var ki hiç aramıyor. Meselâ, iş ve içci emniyetini ve sağlığını koruma, nizamname ki hükümleri acaba tatbik ediliyor mu ediliyor mu? Unutulmamı ki bu nizamname hükümlerin zerine getirilmemesile birçok kurbanlar vefdik. Ve veriyoruz da.

SEY.DER

TÜRK MUSİKİ KONSERİ

Fatih : Emin'ünü mensucat. İşçileri sendikası 28 Agustos 949 pazar günü saat 21 de Çağaoğlu Çiftesaraylar bahçesinde büyük bir Türk musikisi konseri tertiplemiştir.

Bu konsere başta Müzeyyen Senar İşçil, Sabite Tur, Muzaffer Salar, Suzan Güven, Semiha Coşar, Lütfi Güneri olmak üzere memleketimizin tanınmış bütün ses ve sanatkârları iştirak edeceklerdir.

Sendika Başkanlarına (4) sual

Her gün biraz daha gelişmekte olan sosyal hayatımızda sendika ların büyük rolü olduğu muhakkaktır. Fakat, bilhassa zamanımız da ülkemizde durulacak mevzular hale değil istikbale ait olmalıdır.

İşte bu maksatla ilerdeki sosyal gelişmelerimize dair sendika başkanlarının neler düşündüklerini sendikalarını uğradığı güçlüklerl umumi efkâra duyurmak istedik. Aşağıdaki sorularımıza bütün sendika başkanlarından cevap bekliyoruz. Cevaplara bir de fotoğraf eklenmesi lâzımdır. Gelen cevapları geliş sıralarına göre neşredeceğiz.

Suallerimiz şunlardır:

1 — Sendikanız ne gibi müşkülklerle karşılaşmaktadır?

2 — İşverenlerle olan münasebetlerinizden ve iş verenlerin Sendikanıza karşı hakkındaki tavırlarından memnunsunuz? Bu hususta ki temennileriniz nelerdir?

3 — Sendika olarak ele aldığınız başlıca davalar nelerdir? bulanların neticelerinde muvaffak oldunuz, hangileri-de olamadınız? Sebepleri?

4 — Sendikaların İnkisafı için, sendikalar kanununda veya diğer kanunlarda yapılmasını istediğiniz bir değişiklik Varmıdır? Varsa nelerdir?

TEKEL KUTU FABRİKASI İŞÇİLERİ SENDİKASI BAŞKANI SÜREYYA BİROL'un cevabı

1 — Sendikamızın karşılaştığı yegâne müşkül üyelerimizin bir kısmı sendikaya hak arayıcı bir teşekkül olmaktan ziyade insana sadece maddî menfaat temin eden bir teşekkül olduğunu sanmasıdır.

Bu fikri ortadan kaldırmaya muvaffak olduğumuz gün sendikamız tam bir inkişaf yoluna girmiş olacaktır.

2 — İşverenlerimizden maddî ve manevî büyük müzaheret görmekteyiz. Kendilerin ona istediğimiz bize gösterdikleri ve ülkemiz etmeyecektir. Kimsenin refahında gözümüz olmadığına ve kimse için suiniyet beslemediğimize ve bu yurdun samimî ve öz evlâtları olduğumuza inanmalarını istiyoruz o kadar.

3— Ele aldığımız başlıca dava işçi haklarının ancak kanun yoluyla teminat altına alınabileceği fikrini işçiye ve iş verene anlatabilmek ve milli refahın işveren ve işçinin beraberce çalışmaları sayesinde kabil olabileceğini yaymak karşılıklı sevgi ve saygıyla istihsalı artırmaktır. Bu davaad muvaffakiyet yolunda bulundu ğumuza kaniim .

Cibalı Tekel kutu fabrikası işçileri sendikası Başkanı Süreyya Birol

terim. Bir iş ihtilafı zuhurunda meselesinde yüksek hakem kurulunu intikal edince bu kurulda ilgilisendika ile sendikalar birliği mümessillerinin da İştirakini sağlıyan kanuni mevzuat zannımca çok lüzumludur.

İş Kanununun ilgili maddesinde bu yolda bir tadilât zaruridir.

İnönü işçilerle görüştü

(Birinci sahifeden devam)

zi selbedecek bir hale girmeden buradan ayrılıyım.

Bundan sonra İzmir yünlü mensucat fabrikasına giden İnönü, oradada fabrika müteallik işler hakkında izahat almışlar ve işçilerle bir hasbihale bulunmuşlardır. Bu hasbihallerince de işçilerin talkarını tetkik ederek gerekseyinde kotaya illecek durumda olduklarını beyan ettikten sonra şunları söylemişlerdir :

Kendinize güvenme kanuna güvenmenin başlangıç noktasıdır.

« Hemşerilerim :

Bugün size görmek benim için keyfiyet li bir fırsattır. İstirahat zamanında size ancak bir iki cümle söyliyebilirim

Çalışma haklarının cemiyette bir kanun ve bir vicdanı anlayış halinde yerleşmesinden sonra inçiğiliğimiz bir iş teşekkül olarak çok ilerleme yolundadır. Meslektlerinizde, çalışmalarınızda muvaffak olmanız ve ilerlemeniz için bir iki esaslı şartı gözönünden ayırmamanız Birincisi kendinize güvenmektir. Hiç bir çıçlık karşısında kendinize güvenme duygusunu zayıf bulmamalısınız. Kendinize güvenme, kanuna güvenme, devlete güvenme ve vatanın istikbaline güvenmenin başlangıç noktasıdır .

Birincisi siz işçiler hususile muhtelif siyasi temayüller içinde bulunuyak cemiyetimize yük, bir örnek olmalısınız Vatandaşlık mücadelesi siyasi kanaatler yaşayarak, yani bir kendine güvenen bir vatanda sıfatiyle seçim gönü istediği gibi kullanabileceğine inanarak umumi hayatlarında, medeni münasebetlerinde ve birbirleriyle olan temaslarında sıcak duygularla içinde birbirine hürmet etmek, birbirini dost tanımak âdeti içinde yaşıyabiliriz.

Siz bütün memlekete bu anlayışın örneğini vermiyiniz. Siz bir orduyuz. Bütün memleketin ve bütün kanaatlerinden toplanmış fertleri ni büyük vatan ideali içinde kaynaştırabilirsiniz. Bir ordunun memlekette yaptığı iş bir fabrika, muhtelif kanaat ve muhtelif anlayışlarla bir araya gelmiş vatandaşlar cemiyetinde memleket ayrı fayıdlı hizmetleri yapabilir. Anlıyor musunuz? (Anlıyoruz sesleri)

Muhtelif siyasi kanaatler içinde bir araya gelmiş vatandaşlar meselelerinin, çeçimlerinin ve haklarının yoluna kanun içinde iyi bularak ve bu yollarda birbirine yardımı ederek pek güzel çalışabiliriler. Bunun örneğini bütün memlekete vermeniz benim için bahsı bulunmaz bir yardım, memleket için bir büyük iyilıktir. Allahısmarladık arkadaşlar, size çok teşekkür ederim.»

Yünlü mensucat fabrikasını müteakip Cumhuriyet Başkanımız Şark sanayi fabrikasına da uğrayarak müdürlük binasında işçilere aşağıdaki sözleri söylemişlerdir:

Maksadım hususi bir fabrikada çalışma hayantının nasıl düzenlenmiş olduğunu görmektir.

«Arzu hemşerilerim

Burıdan size bir iki kelime söyledikten sonra yanınıza gelir sizleri selâm lamak istiyorum. Maksadım ilk önce iyi teşkıllanmanız bir fabrikada, hususiyle bu güzel bir fabrıkada çalışma hayatının hasıl düzenlenmiş olduğunu görmektir. Bir de işçilerimizin Türkiyede bir vatandaşlar hayatının bir misali olarak hem kendi meselelerinde, kendi geçimlerinde iyi bir çalışmayı hem cemiyetin itibarlı bir uzvu olarak memleket için de vazifelerini bildiklerini görmüş gelmektir.

Bunların hepsinin üstünde istediğim ki ci memleketde bulunan bir vatandaşların dört duvar içinde diz dize kaplı bir

Deniz büfe ve kantin işçileri derneğinin kongresi

Deniz büfe ve kantinlerinde çalşanlar arasında bağlılık ve yardımlaşma teşkilâtını kurmak gayesiyle bir müddet evvel teesküs eden İstan Deniz Büfe ve kantinler Derneğinin ilk kongresi dün Eminönü Halkevinde yapılmıştır.

Nail Gültekin başkanlığında açılan congere, oldukça hararetli cereyan etmiş ve üyeler mahza kadınlarını bazı hakıtıklardan bahsetmişlerdirnden çok fazla ve gayri muntazam kira ve lava parası talebedildiğini söylemişti.

Bilâhara gizli oyla yapılan seçimde idare heyeti aşağıdaki zevattan teşekkül etmiştir.

Emekli albay Hamid Yurdun reisliğe, Mustafa Sensiyk, Kâzım Karasu, Ömer Kayı. Nail Gültekin azalıklara Ezref Hersiş, Ali Geser, Ziya Arğal, Halit Kurşı, Ali Akçahan; yedek azalıklara Kâzımlar Sönmez, Nazım Dayanıkı, Muzaffer Baran, Hakkı Sulu, İ. mürakıplığa getirilmiştir.

HAFTALIK RESİMLİ
PERDE

TARİHİ ROMAN No. 6

Genç Hasanın kazandırdığı zafer başında Mehmet paşa olduğu halde bütün Türk ordusunun büyük kuvvetlemişi. En ümitsiz bir anda genç komandanlarının kaplerini sarkı bı Hasanın yetişmesi imkânsız görünen bir iş başarması onlara yeni kudret, yeni ümitler vermişti.

Genç Hasanın fedailerine bütün askerler hayran olmuşlardı.

Genç Hasanın başarısı Türkleri nekadar sevindirmiş ise Ruslara o kadar sinirlendirmiş, kurdurmuştu bir kaç gün geçmişti. Rusçuk kalesinin bir saat kadar aşağısındaki Mokanoğlu kalesine Rusların taarruza hazırlandıkları haberi geldi Genç Hasan hemen fedailerinin başına geçerek üzerine gitti.

Kal'a Cafer bey emrinde Ruslar tarafından tahkim edilmişti Hasan buraya geldiği gün Cafer bey Yerköt civarının Tanmevkinde Rusların taarruza geçtiğini haber aldı Ruslar hücuma geçmeden önce amansız bir top ateşine başlamışlardı. Onların plânı bu idi. Cafer bey Genç Hasanadikkatli idedi. Ruslar hep böyle yaparlar önce top ateşi ile önlerindeki mevkileri yıldırmak isterler sonra hücuma geçiyorlar.

Genç Hasan cevap verdi:

— Korkularından olacak, eğer Ruslar nehri geçerlerse bizim için ciddi gün olur.

— Merak etme onları geçirmeyiz.

— Sahimi söylüyorsun.

Genç Hasan (güldüm) dedi.

— Biz sağ iken geçemezler didi Biz öldükten sonra karışmasın.

Allahaşkınadan neden ölecekmişiz.

— Biz meydana yaşamak için değil ölmek için geldik .

— Fakat ölmeden harp etmu daha iyi degil mi? Beni dinle şimdi genç Hasan: Ruslarn kayıklarıbizim tarafa yaklaşırlarsa ne yapıp yaparak onları batırmak lâzımdır. Bu ise karada harp etmekten çok tehlikelidir.

— Merak etme kumandanım Evvel Allah onlarında hakkından geliriz.

Genç Hasan fazla konuşmadan arkadaşlarının yanına gitti.

— Çocuklar dedi, hazırmısınız

— Hazırız Genç

— Haydi öyleyse

Nehrin kenarına geldikleri vakit Rus kayıkları suyun üstüne dalmıştı. Bir karıştı halinde yüzüyorlardı.

Genç Hasan:

— Çocuklar dedi. Bir tek kayığı kuruya yaklaştırırsak fedailimiz neleacak. Rusların ikinci derslerini ve relim. Ruslarla fedâilerin boğuşmaları çok heyecanlı çok şiddetli oldu. Her gelen kayık sulara gömülüyordu.

Fakat arkası kesilmiyordu. Genç Hasan fedailerinin göstedirdiklerini görül memiş cesaretse Ruslara az zamanda yıldırmıştı.

Genç Hasan bir tek zaviat vermeden Rusları püskürtüp karargâh dönmüştü. Orada hiç tanımadığı bir Türk kumandanı ile karşılaştı. Bu Musa paşa idi. Silistre kumandanı olan Musa paşa Hasanı elundan öptü.

— Evlâdım, dedi. Sen bize Allah gönderdi. Kahramanlıkların duyudum bayram oldum. Tek başma bir kararım var. Bakalım bu kararımı nasıl bulacaksın?

— Nasıl emredersiniz.

— Ben istiyorum ki Ruslara kayıklarla nehrin nasıl geçileceğini öğretelim.

Genç Hasan sevindi

— Biz mi gideceğiz? İşte bu daha iyi.

Ondan sonra Genç Hasan karargâha geldiği vakit arkasında elinden fazla elleri arkaya bağlı Rus esiri dürüyorda. Musa paşaya

— Paşam dedi. Cephaneleri getiremedik. Başında nöbetçilerim duruyor. Biraz asker verirseniz onları bu raya taşıriz.

(Sonu Var)

Çalışma Bakanı

(Birinci Sahifeden devam)

cude getirilecek fondan 1951 Nisanından itibaren bak sahipleri ayıklarını almıya başlıyacaklardır.)

Deretli hafta tatili meselesine temas eden Bakan bu hususta hazırlanan bir kanun teklifinin T.B.M.M. komisyonlarının gündeminne girmiş bulunduğunu söylemiştir.

Deretli hafta tatilinden önce sağlık izin meselesinin halli icap ettiğ tezini müdafa edenler bakkındaki bir soruya cevap veren Bakan ezcümle şunları söylemiştir:

(— Böyle düşünen arkadaşlarımıza vardır. Herhalde Büyük Millet Meclisinin bu konuda da memleketimizin hal ve şartlarına ve işçi vatandaşların gerçek ihtiyaçlarına en uygun şekli tekarrür ettireceğine şüphem yoktur.)

Bundan sonra Reşat Şemsettin Sirer fikir işçileri kanun tasarısının önümüzdeki devre çalışmalarında Büyük Millet Meclisine sunulacağını ümide etmiştir.

Tütün ve sigara işçileri sendikasının sünnet düğünü

Cibalı Tütün ve sigara işçileri sendikası 20 Ağustos Cumartesi günü saat 20 den sabaha kadar devam etmek üzere Beyazıt Lâle Bahçesi Şadi Şener Tiyatrosunda büyük bir sünnet düğünü tertip etmişlerdir.

Gecenin neye kadar geçmesini temin maksadıyla Sendika genç ve zengin bir program hazırlamıştır Barta Şadi Şener Tiyatrosu abonalar üzere, sehrimizin en meşhur Türkü artistleri ve en ün yapmış kıtaları bu lıstıda bulunacaklardır.

Gölcük askerî fabrikasında

Bir işçi diyor ki: "Her yardım devletten beklenmez. Fertler kendi aralarında kurdukları teşekküllerle kendilerine yardım sağlıyabilirler

Bir kaç gündenberi İzmit körfezinin en güzel, en şirin yerlerinden biri olan Gölcükte bulunuyorum. Zaten bütün körfez boyunca güzel ve şirin olmayan yer yokki. Tabiat övüpte yaratmış buraları.

Her taraf yeşillik, her taraf bahçelik bağlık...

Gölcüğün en büyük hususiyeti, büyük askerî fabrikaları içinde bulundurması ve günden güne bunlara yenilerinin ilâve edilmesidir.

Artık, eskiden kurulmuş olan iptidai fabrikaların bir kaç günde yapıldığını, modern fabrikalar bir kaç sa at içersinde bıçarmak'adır.

Saat 13 e doğru tamamlanmamış, fakat birkaç sene sonra asfalt olma sı için büyük gayret serfedilen Gölcüğün tozlu yollarından fabrikalar mıntakasına doğru gi tim. Bir az sonra, ishaya yapacak olan işçilerden bir grup, serin bir yere toplanarak birbirlerile sakalaşıyorlardı. Hepsi neşeli, hepsi de güler yüzlü insan lardı.

Yanlarına selâm vererek yaklaştım. Bir az sonra muhtelif mevzular üzerinde konuşmaya başlamıştık. Hiçte sıkıştırtı görünmüyorlardı. Sorduğum bütün sualler hemen hemen cevapsız kalmıştı.

Fakat, bir kaç işçi toptan söyle söylediler:

— Dertsiz insan olmaz derler, şüphesiz ufak tefek dertlerimiz yok değildir. Bunun için bizlere en yakın alâkayı gösteren Ambar memuru Bay Mustafa Özkallanla konuşun o bizleri herkesten iyi tanır

Bay Mustafayı fabrikaya gidercken yakaladım. İşçi haklarıyle yakından alâkadar olan, onlara bütün işlerinde yol gösteren bu sempatik ve konuşkan zat'ı tanıma'an yok.

Mustafa Özkalkan bana fabrikaları gezdirmekle işe başladı. İlk önce otuz kırk sene evvel Yavuzun tamiri için Fransızlar tarafından kurulmuş olan kazan fabrikasını dolaştık. Artık bu fabrikanın yalnız madenlerinden istifade ediliyorda.

Bol ışıklı muazzem tekne fabrikasına girdiğimiz zaman işçilerin bir serbestlik içersinde çalıştıklarını gördüm. Eskiden gemi inşaatında kullanılan saçların 12 metresi dört günde yapılırken, şimdi bu fabrikada iki saate yapılmaktadır.

Daha sonra onümüzde bütün azametiyle bir heykel gibi duran Model dokümı, makine mayin fabrikalarını da gezdik. Bütün bu fabrikalardaki işçiler arasında küçüklerin büyüklere karşı saygıları, büyüklerin küçüklere sevgiayle karşılaşıları. Son olarak işçiler kakkında konuşmak üzere Mustafa Özkalkan ile ambarına gittik. Bu ambar Abmarların Elâyesinde terk ettikleri Yünkers, İngilizlerin Hispano ucak motorları ve yedek malzeme alınarı lariyle dolu idi. Adı geçen motorlar Türk işçisinde yüksek kabiliyete eşiğe hükumdarlara tebdil edilmektedir.

Bay Mustafanın kendi elirle pişirise bir aylık yerlerinde bulunur.